

Rahvatervishoiu seaduse, käibemaksuseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (varajast abi andva sekkumise teenus)

§ 1. Rahvatervishoiu seaduse muutmine

Rahvatervishoiu seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „tagamiseks,“ tekstiosaga „varajast abi andva sekkumise teenuse osutamist,“;
- 2) seadust täiendatakse 3¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„3¹. peatükk Varajast abi andva sekkumise teenus

§ 22¹. Teenuse eesmärk ja sisu

(1) Varajast abi andva sekkumise teenus on juhendipõhine inimesele suunatud ennetustegevus näidustatud ennetuse tasandil ning selle eesmärk on leevendada psüühika- või käitumishäire või muu haiguse sümptomeid või ennetada uute sümptomite väljakujunemist.

(2) Varajast abi andvad sekkumised on järgmised:

- 1) eneseabi toetav struktureeritud sekkumine, mille teenusesaaja saab läbida iseseisvalt;
- 2) väheintensiivne psühholoogiline sekkumine, mille läbimist toetab teenust vahetult osutav spetsialist;
- 3) muu käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud loetelus nimetatud varajast abi andev sekkumine, mille läbimist toetab teenust vahetult osutav spetsialist.

(3) Varajast abi andva sekkumise rakendamise üldnõuded on järgmised:

- 1) sekkumist rakendatakse juhendipõhiselt, sealhulgas on sekkumisel konkreetne eesmärk, ühtselt kirjeldatud sisu ning selge algus ja lõpp;
- 2) sekkumine on suunatud sellele inimesele, kelle sümptomeid on vaja ennetada või leevendada;
- 3) sekkumise rakendamine sisaldab teenusesaaja seisundi hindamist vähemalt teenuse osutamise alguses ja lõpus;
- 4) sekkumise tõendus põhineb hinnatud Tervise Arengu Instituudi juhitud ennetuse teadusnõukogu ning see vastab neljandale või viiendale tasemele või kui konkreetse probleemi ennetamiseks või valitud sihtrühma jaoks puudub neljanda või viienda taseme varajast abi andev sekkumine, võib ajutiselt rakendada kolmanda taseme sekkumist koos selle uurimise ja arendamisega.

(4) Varajast abi andva sekkumise teenuse osutamise tingimused ja korra ning sekkumiste loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22². Teenuseosutaja kohustused

(1) Eneseabi toetavat struktureeritud sekkumist võib rakendada juriidiline isik ja füüsilisest isikust ettevõtja.

(2) Väheintensiivset psühholoogilist sekkumist ja muud käesoleva seaduse § 22¹ lõike 2 punktis 3 nimetatud sekkumist võib rakendada tervishoiuteenuse osutaja, välja arvatud kiirabi, olenemata tegevusloal märgitud tegevusalast.

(3) Teenuseosutaja on kohustatud tagama:

- 1) teenuse osutamise käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud tingimustel;
- 2) oma õiguse teenuse osutamisel kasutatavat sekkumist rakendada;
- 3) temaga lepingulises suhtes oleva teenust vahetult osutava spetsialisti vastavuse käesoleva seaduse 22⁴ lõike 2 alusel kehtestatud nõuetele;
- 4) temaga lepingulises suhtes oleva teenust vahetult osutava spetsialisti osalemise nõuetekohasel supervisioonil;
- 5) teenuse nõuetekohase dokumenteerimise;
- 6) teenusesaaja andmete konfidentsiaalsuse teenuse osutamise ajal ja pärast teenuse osutamise lõppemist;
- 7) teenuse osutamisel töödeldavate isikuandmete, sealhulgas eriliigiliste isikuandmete kaitse, rakendades selleks riskidele vastavaid organisatsioonilisi, tehnilisi ja infoturbemeetmeid;
- 8) talle eraldatud rahaliste vahendite tõhusa ja väärtuspõhise kasutamise.

§ 22³. Teenuse osutamise dokumenteerimine

(1) Varajast abi andva sekkumise teenuse osutaja dokumenteerib enda infosüsteemis või muus tema kasutatavas infosüsteemis teenuse osutamise järgmises andmekoosseisus:

- 1) isiku üldandmed;
- 2) isiku heaolu ja tervises seisundit puudutavad andmed, mis on vajalikud varajast abi andva sekkumise teenuse osutamiseks;
- 3) varajast abi andva sekkumise teenuse osutamise ja selle tulemuse hindamise andmed.

(2) Varajast abi andva sekkumise teenuse osutaja säilitab andmeid kolm aastat pärast teenuse osutamise lõppemist.

(3) Varajast abi andva sekkumise teenuse dokumenteerimise nõuded ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsema koosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22⁴. Teenust vahetult osutav spetsialist

(1) Teenust vahetult osutaval spetsialistil peab olema kõrgharidus ning ta peab vastama pädevusnõuetele, et sekkumist kvaliteetselt rakendada.

(2) Teenust vahetult osutav spetsialist peab teenuse osutamise ajal ja pärast teenuse osutamise lõppemist hoidma talle teatavaks saanud teenusesaaja andmeid konfidentsiaalsena, kui seaduses või kokkuleppel teenusesaajaga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Teenust vahetult osutavale spetsialistile esitatavad täpsemad pädevusnõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22⁵. Teenuse korraldamine ja rahastamine

(1) Varajast abi andva sekkumise teenust korraldab Tervisekassa.

(2) Varajast abi andva sekkumise teenust rahastab Tervisekassa riigieelarveliste võimaluste piires ravikindlustuse seaduse § 30 lõike 1 alusel kehtestatud määruses sätestatud tingimustel ja korras.

(3) Varajast abi andva sekkumise teenuse osutamiseks sõlmib Tervisekassa teenuseosutajaga halduslepingu, milles lepitakse kokku vähemalt rakendatav sekkumine, teenuse osutamise ja rahastamise tingimused, lepingu täitmise kontroll ning lepingu muutmise ja lõpetamise alused.

(4) Tervisekassal on õigus halduslepingu täitmise kontrollimiseks saada teenuseosutajalt andmeid teenuse osutamise kohta isikustamata kujul. Isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, võib Tervisekassale edastada vähimasvajalikus ulatuses ja üksnes juhul, kui see on käesolevas seaduses sätestatud ülesande täitmiseks vältimatult vajalik.

(5) Teenuseosutaja ja Tervisekassa vahelise halduslepingu täpsemad tingimused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“

§ 2. Käibemaksuseaduse muutmine

Käibemaksuseaduse § 16 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „täheenduses“ tekstiosaga „rahvatervishoiu seaduse § 22¹ lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud varajast abi andva sekkumise teenus“.

§ 3. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 14 lõiget 1, § 22 lõiget 3 ja § 25¹ lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „sotsiaalteenuste“ tekstiosaga „ja rahvatervishoiu seaduse §-s 22¹ sätestatud varajast abi andva sekkumise teenuse“

2) paragrahvi 14 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „sotsiaalteenuseid“ tekstiosaga „ja rahvatervishoiu seaduse §-s 22¹ sätestatud varajast abi andva sekkumise teenust“.

§ 4. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2028. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 26. oktoobril 2026. a nr 2-6/26-02105

Vabariigi Valitsuse nimel
(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik